

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 5/2024
27.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Гордане Којић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ 1451/23 од 26.02.2024. године, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К По1 208/19 од 08.06.2021. године и Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1 По1 23/21 од 15.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 27.06.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ 1451/23 од 26.02.2024.године, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К По1 208/19 од 08.06.2021. године и Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1 По1 23/21 од 15.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К По1 208/19 од 08.06.2021. године окр. АА и окр. ББ оглашени су кривим и то: окр. АА због извршења кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. КЗ у стицају са кривичним делом злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. и 60. КЗ, а окр. ББ због извршења кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ у стицају са кривичним делом злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 60. КЗ, па су им претходно утврђене појединачне казне затвора и то: окр. АА за кривично дело давање мита из члана 368. став 1. КЗ казна затвора у трајању од једне године и шест месеци, за кривично дело злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. и 60. КЗ, казна затвора у трајању од три године, па му је изречена јединствена казна затвора у трајању од четири године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 02.10.2013.године до 18.11.2013.године, као и време трајања мере забране напуштања стана од 18.11.2013. године до 22.01.2014. године, а окр. ББ претходно утврђене

појединачне казне затвора и то: за кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ и кривично дело злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 60. КЗ у трајању од по две године, па му је изречена јединствена казна затвора у трајању од три године и шест месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 02.10.2013.године до 05.11.2013.године.

Истом пресудом, на основу члана 91. и 92. КЗ од предузећа „МБ Гас оил“ д.о.о. Београд, у стечају одузета је имовинска корист прибављена извршењем кривичних дела и то: речно претакалиште и пристан на левој обали реке Дунав, на стационажи километара ... код Падинске Скеле, узводно од Београда, који чине два долфина, димензионисана према карактеристикама барже, танкера „Европа“, којом се допрема ТНГ и траса гасовода и складиште ТНГ, лоцирано на катастрској парцели број .. КО ..., у оквиру комплекса постојеће Прве српске фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“ у Падинској Скели, које чине надземни резервоари за ТНГ са темељима, претакачки мост – претакалиште ауто цистерни са неопходном арматуром, претакачки мост – претакалиште железничких цистерни са неопходном арматуром, пумпни агрегат за претакање ТНГ-а из резервоара у ауто цистерне, компресорска станица за претакање, спојни надземни и подземни гасовод, темељне плоче претакалишта, пумпни агрегат и компресорска станица, надстрешница компресорске станице, ровови за полагање гасовода, водовода и хидрантске мреже и проширени и уређени приступни пут, па је наложено Републичком геодетском заводу, Служби за катастар непокретности Београд 1, да избрише уписана права својине и коришћења на земљишту и објектима таксативно наведеним у решењу о укњижи Републичког геодетског завода, Служба за катастар непокретности Београд 1 од 29. јуна 2010. године, у року од 15 дана од достављања правноснажне пресуде.

Истом пресудом на основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећена Прва српска фабрика шећера „Димитрије Туцовић 1898“ и Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, упућени су на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева. Поред тога, истом пресудом окривљени АА и ББ су на основу члана 264. став 1. и 3. у вези члана 261. ЗКП обавезани да надокнаде трошкове кривичног поступка, о чијој висни ће суд одлучити посебним решењем, као и на име судског паушала плате суду износ од по 50.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1 По1 23/21 од 15.06.2022. године, усвајањем жалбе пуномоћника „МБ Гас оил“ д.о.о. у стечају, и делимичним усвајањем жалби окр. ББ и његових бранилаца и браниоца окр. АА, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К По1 208/19 од 08.06.2021. године, тако што су окр. АА и окр. ББ, оглашени кривим и то окр. АА због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 34. КЗ, а окр. ББ због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ, за која су осуђени и то: окр. АА на казну затвора у трајању од две године, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 02.10.2013.године до 18.11.2013.године, као и време трајања мере забране напуштања стана од 18.11.2013. године до 22.01.2014. године, а окр. ББ на казну затвора у трајању од две године у коју му је урачунато време проведено у притвору од 02.10.2013.године до 05.11.2013.године. Истом пресудом на основу члана 91. и 92. КЗ одузета је имовинска корист прибављена кривичним делом и то од предузећа „МБ Гас оил“ д.о.о. Београд, у

стечају, у износу од 1.135.280,00 динара. На основу члана 258. став 4. ЗКП Прва српска фабрика шећера „Димитрије Туцовић 1898“ и Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, упућени су на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева. Окривљени АА и ББ су на основу члана 264. став 1. и 3. у вези члана 262. став 2. ЗКП обавезани да надокнаде трошкове кривичног поступка, о чијој висни ће суд одлучити накнадно посебним решењем, као и на име судског паушала плате суду износ од по 50.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Жалбе окр. ББ и његових бранилаца, као и браниоца окр. АА у преосталом делу су одбијене као неосноване.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва КТЗ 1451/23 од 26.02.2024. године, због повреде члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, члана 419. став 2. ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости у корист окр. ББ и укине део првостепене и другостепене пресуде и поступак врати на поновно одлучивање првостепеном суду или преиначи другостепену пресуду због повреде члана 439. тачка 2) ЗКП, као и да примени одредбу члана 489. став 2. ЗКП

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва доставио браниоцима окривљених, адвокатима Соњи Манојловић и Дејану Добросављевићу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2 ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва је неоснован, из следећих разлога:

Јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва у захтеву за заштиту законитости истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, наводима да у изреци пресуде стоји да је окр.ББ, као службено лице, помоћник министра у Министарству ..., злоупотребио свој службени положај и прибавио имовинску корист предузећу „МБ гас оил“, на тај начин што је омогућио да књижећи право својине по основу градње на објектима истовремено стекне и право коришћења на земљишту у означеној површини и тако прибави имовинску корист привредном субјекту. У изреци пресуде истовремено стоји да наведени објекат „МБ гас оил-а“ није био изграђен у складу са тада важећим прописима, а само су објекти који су изграђени у складу са важећим законом могли стећи право коришћења грађевинске парцеле док објекат постоји, па према томе, навод из изреке другостепене пресуде о стицању права коришћења није суштински повезан са материјалним прописима, због чега је изрека пресуде неразумљива.

По налажењу Врховног суда изрека пресуде није неразумљива, у њој је описано да је у време извршења кривичног дела „у периоду од 28.12.2008. године до 02.06.2011. године“, када је, због противправног стања – постављања и коришћења објеката без дозволе на туђем земљишту, предузеће „МБ гас оил“ очигледно користило земљиште, чиме је прибавило противправну имовинску корист, у виду коришћења, а затим и

укњижбе права својине без правног основа. Активности окривљеног ББ, као службеног лица, које су описане у изреци пресуде, као доношење одређених аката у корист сувласника предузећа и одуговлачења са доношењем аката у корист стварног власника, усмерене су на претварање противправног стања у право коришћења и озакоњење противправно прибављене користи, позивањем на одредбе Закона о планирању и изградњи, како је детаљно у изреци пресуде наведено и у том смислу је изрека пресуде, супротно наводима захтева за заштиту законитости, логична и јасна и заснована на важећим законским прописима.

У захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва се наводи да су побијане пресуде донете уз битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 419. став 2. ЗКП, јер је изрека пресуде противречна одредби члана 50. Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи објеката, на коју се позива. Према наводима јавног тужиоца нелогична је и неповезана тврдња да је у конкретној ситуацији окр. ББ, уместо да иницира поступак рушења бесправно саграђених објеката, издао Акт о урбанистичким условима и Решење о одобрењу за изградњу већ изграђених објеката, јер је окр. ББ, у одговарајућем управном поступку на основу техничке документације донео наведене акте. Овакво поступање представља посебан управни поступак у односу на послове инспекцијског надзора, у коме би грађевински инспектор требало да донесе решење о рушењу објекта, што није обавеза окр. ББ као помоћника министра. Тужилац истиче да одредба члана 50. Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи објеката не прописује обавезу за овлашћено лице да иницира поступак рушења објекта, те навођењем у изреци побијаних пресуда да је окривљени био у обавези да поступи на наведени начин и иницира рушење објекта чини делове изреке побијане пресуде противречном и међусобно опречном.

Према стању у списима предмета, у време када је окривљени ББ предузимао конкретне службене радње у оквиру својих службених овлашћења и то издавања Акта о урбанистичким условима за изградњу предметних објеката дана 10.02.2009. године и доношења Решења о одобрењу за изградњу ових објеката дана 27.07.2009. године, важио је Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 47/03 и 34/06), а не Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 72/09 од 03.09.2009. године, који је почео да се примењује од 11.09.2009. године), на који закон се позива јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва у захтеву за заштиту законитости. Следствено изнетом, испуњеност законских услова за доношење наведених управних аката, а самим тим и законитост службених радњи предузетих од стране окривљеног ББ, цени се у складу са одредбама тада важећег Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 47/093 и 34/06).

Чланом 50. Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 43/07 и 34/06), прописано је да ако власник објекта изграђеног, односно реконструисаног без грађевинске дозволе не пријави објекат, односно не поднесе захтев за издавање одобрења за изградњу или не прибави одобрење за изградњу, грађевински инспектор ће донети решење о рушењу објекта, односно дела објекта ако решење није донето.

Како је окривљени ББ наведене управне акте издао, односно донео, иако је знао да подносилац захтева, окривљени АА, у својству одговорног лица, директора и сувласника ПД „МБ Гас Оил“, није испуњавао законске услове за добијање одобрења за изградњу и да се захтев односи на већ изграђене објекте без дозволе, за чију

легализацију је протекао рок, то је доношењем наведених аката поступио супротно одредби члана 50. Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 43/07 и 34/06) сходно којој одредби је, у конкретној ситуацији, био у обавези да иницира покретање поступка рушења бесправно изграђених објеката, као и одредби члана 91. истог закона, која је налагала подносиоцу захтева за издавање одобрења за изградњу да уз захтев достави, поред осталог и доказ о праву својине, или праву закупа на земљишту на којем гради, што привредно друштво „МБ Гас Оил“, као инвеститор, није учинило, иако је као службено лице, у конкретној ситуацији био дужан да иницира поступак за инспекцијски надзор и рушење објекта.

Према томе, окривљени ББ је у својству службеног лица – помоћника министра у Министарству ..., иако је био свестан да не постоје законски услови за издавање одобрења за изградњу, прописани тада важећим Законом о планирању и изградњи, наведене незаконите одлуке донео и тако искористио свој службени положај предузимајући службене радње које су у оквиру његовог службеног овлашћења, али не у интересу службе, већ у циљу остварења незаконите последице - прибављања користи другоме – ПД „МБ Гас Оил“ д.о.о. и то у виду укњижбе права својине на спорним објектима и имовинске користи у износу од 1.135.280,00 динара, по основу коришћења земљишта на коме су објекти били изграђени, у ком циљу је било и невршење службене дужности од стране окривљеног, које се огледало у неодлучивању одуговлачењем решавања о предлогу законитог корисника земљишта за понављање поступка.

Према томе, цитираним законским одредбама прописана је обавеза и начин поступања службеног лица, у оквиру службених овлашћења, у конкретној ситуацији окривљеног ББ, како је прецизно описано у изреци пресуде те су неосновани наводи захтева за заштиту законитости о њеној противречности.

Врховни суд оцењује као неосноване и наводе захтева јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва, којима се истиче да привредно друштво „МБ Гас Оил“ никада није било укњижено као корисник предметног земљишта и да, следствено томе, истом није ни могла бити прибављена имовинска корист по основу права коришћења на земљишту на коме су изграђени спорни објекти, јер је право коришћења на том земљишту имао други привредни субјекат Прва српска фабрика шећера „Димитрије Туцовић 1898“. Самим тим, према ставу израженом у захтеву за заштиту законитости, навођењем у изреци пресуде износа прибављене противправне имовинске користи за привредно друштво „МБ Гас Оил“ у износу од 1.135.280,00 динара, те закључивањем суда у побијаним пресудама да се ради о кривичном делу злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени ББ оглашен кривим правноснажном пресудом, односно квалификованом облику кривичног дела из став 2. члана 359. КЗ, делови изреке пресуде су међусобно противречни, на који начин је учињена повреда члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Према чињеничном опису дела у изреци другостепене пресуде, услед предузимања радњи од стране окривљеног ББ, којима је искористио свој службени положај, односно услед невршења своје службене дужности, наступила је последица кривичног дела у виду прибављања користи предузећу окривљеног АА, „МБ Гас Оил-у“, која се састоји у омогућавању наведеном привредном друштву да укњижи право својине по основу грађења на предметним објектима дана 29.06.2010. године, као и право коришћења земљишта у вредности од 1.135.280,00 динара, у периоду од

28.12.2008. године до 02.06.2011. године, које је било у државној својини и на којем је право коришћења имала Прва српска фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“, па та вредност представља имовинску корист и квалификаторно обележје предметног кривичног дела. Према томе, наведена имовинска корист представљала је за предузеће „МБ Гас Оил“ коришћење земљишта у површини од 14.191 м², чији је законити корисник била Прва српска фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“, која је са предузећем „МБ Гас Оил“ до 31.10.2007. године имала уговор о закупу. Пошто је тај уговор отказан, то је у периоду од 28.12.2008. године, када је поновљен захтев тог предузећа за издавање Акта о урбанистичким условима до 02.06.2011. године, када је донето решење о ништавости решења о одобрењу за изградњу, предузеће окривљеног АА „МБ Гас Оил“, предметно земљиште користило без правног основа. Вредност имовинске користи, проистекле из коришћења предметног земљишта утврђена је из дописа Министарства финансија и привреде Филијала Палилула од 30.05.2013. године, о процени тржишне вредности катастарске парцеле .. КО ..., у којем је наведен износ од 80 динара по 1м², што за површину од 14.191 м², износи укупно 1.135.280,00 динара.

Неоснован је закључак јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва да право коришћења земљишта није могао да има привредни субјекат „МБ Гас Оил“, јер је то право припадало власнику земљишта Првој српској фабрици шећера „Димитрије Туцовић 1898“, јер је „МБ Гас Оил“ без правног основа користило земљиште захваљујући противправним радњама окривљених, којима је том правном субјекту прибављена имовинска корист.

Осим тога, јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва у захтеву истиче повреду одредба члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, наводима да је изрека пресуде противречна разлозима пресуде, у погледу навода да је окр. ББ „неодлучивањем одуговлачио“ са решавањем о предлогу за понављање поступка који је поднео законити корисник земљишта Прва српска фабрика шећера „Димитрије Туцовић 1898“. Односно, да разлози пресуде не садрже наводе на чему се темељи став да је дошло до „одуговлачења“, те није јасно да ли је у конкретној ситуацији повређен неки рок, па и инструкционог карактера, јер према тада важећим прописима није био предвиђен рок у коме је орган дужан да одлучи о предлогу за понављање поступка.

Изнете наводе захтева Врховни суд оцењује неоснованим.

Исте наводе, садржане у захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва, истицали су и у жалби изјављеној против првостепене пресуде браниоци окривљених, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде Кж1 По1 23/21 од 15.06.2022. године је дао јасне и довољне разлоге за свој став да легализација бесправно изграђених објеката јесте била могућа, али са условима које само закон прописује, тако да се без прописаних услова није могла извршити, што је било и у овом случају, због чега није постојао ни један разлог да окр.ББ одуговлачи поступак, јер су све чињенице биле познате и јасне, те није могло доћи до конвалидације постојећег стања на било који законом дозвољен начин, (страна 11, четврти став и страна 12 први и други став другостепене пресуде), које разлоге Врховни суд у свему прихвата и, у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на њих упућује.

Поред тога, овај суд налази да су неосновани наводи захтева за заштиту законитости јавног тужиоца у погледу датума до кога је трајало поступање окр.ББ

„неодлучивање одуговлачењем“, јер је изрека другостепене пресуде јасна у погледу датума извршења кривичног дела, „у периоду од 28. децембра 2008. године до 02. јуна 2011. године“. Нема несагласности изреке са разлозима пресуде јер „одуговлачење“ као противправно поступање окр. ББ је имало одређено трајање због намере окр. ББ да оствари корист за окр. АА и његово предузеће, што је све наведено у изреци пресуде.

Из свих наведених разлога Врховни суд налази да су неосновани наводи захтева за заштиту законитости, јер другостепени суд није учинио ни један облик повреде одредбе члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП на који јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва указује.

У захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва се истиче и повреда закона из члана 419. став 2. ЗКП, јер је суд дужан да на основу савесне оцене сваког доказа појединачно и у вези са осталим доказима изведе закључак о извесности постојања одређене чињенице, док у образложењу одлуке Апелациони суд у Београду наводи да постоји „висок степен уверљивости који указује на доказаност радњи окривљених“, што представља нижи доказни стандард од оног који се захтева за осуђујућу пресуду, те да у том смислу постоји несагласност између изреке пресуде и образложења у смислу члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Изнетим наводима јавни тужилац, иако нумерише повреду члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у захтеву истиче сопствено тумачење оцене доказа нижестепених судова у погледу примене одредби члана 419. став 2. ЗКП приликом оцене доказа, на који начин, по налажењу Врховног суда, јавни тужилац оспорава чињенична утврђења и оцену доказа од стране нижестепених судова, у смислу члана 440. ЗКП, па се у овакве наводе није упуштао.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости јавног тужиоца којима истиче да су народни посланик ВВ и ресорни министар ГГ тражили од окривљеног ББ да „помогне“ и нађе законито „решење“ у наведеној ситуацији, те да је суд требало да има у виду да су у одређеној мери они учврстили или створи одлуку код окривљеног да предузме незаконите радње, се у ствари указује на чињенична питања, у смислу члана 440. ЗКП, па се у иста Врховни суд није упуштао, а нижестепени судови нису могли одлучивати о лицима која нису била обухваћена оптужним актом, чије је поступање, ако је незаконито, како се наводи у захтеву за заштиту законитости, свакако у ингеренцији јавног тужиоца.

Поред тога, у захтеву за заштиту законитости јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва истиче да тржишна вредност замљишне парцеле, не може бити основ за утврђивање висине имовинске користи, јер поступање окривљеног ББ није довело до стицања својине за привредни субјекат у коме је окр. АА одговорно лице, тако да евентуална корист прибављена том привредном субјекту не може бити еквивалент стицању права својине над земљиштем, која цена је утврђена на основу дописа Министарства финансија и привреде, филијале Палилула о процени тржишне вредности катастарске парцеле .. КО ..., те су овако утврђени разлози о чињеницама нејасни, чиме истиче повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Навођењем у изреци и образложењу другостепене пресуде да је право коришћења на земљишту у површини од 14.191 м² у вредности од 1.135.280,00 динара, а које је било у државној својини, и који износ представља имовинску корист стечену

овим радњама је јасно и сагласно међусобно, а које чињенице је суд утврдио на основу доказа које је тужилац приложио – дописа Министарства финансија и привреде Филијала Палилула и за које је дао јасне и довољне разлоге у другостепеној пресуди Кж1 По1 23/21, (страна 14 други став другостепене пресуде), које разлоге Врховни суд у свему прихвата, налазећи да су неосновани наводи захтева и у овом делу и, у смислу члана 491. став 2. ЗКП на разлоге другостепеног суда упућује.

Јавни тужилац ВЈТ-а у захтеву за заштиту законитости истиче да објект који је саградило привредно друштво „МБ Гас Оил“ д.о.о. није био изграђен у складу са законом до ступања на снагу Закона о планирању и изградњи (који је ступио на снагу 05.05.2003. године), јер инвеститор није имао грађевинску дозволу, па није могао стећи право коришћења на земљишту у означеној површини у државном власништву, тако да нема ни имовинске користи која произлази из права коришћења земљишта на коме су изграђени спорни објекти, односно да радњама окривљеног није проузрокована последица кривичног дела злоупотреба службеног положаја из из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ, односно квалификованог облика овог кривичног дела, па је другостепени суд осуђујући окривљеног ББ за кривично дело из члана 359. став 2. КЗ, уместо да кривично дело квалификује као кривично дело из члана 359. став 1. КЗ, учинио повреду кривичног закона у смислу члана 439. тачка 2) ЗКП.

Изнате наводе захтева за заштиту законитости јавног тужиоца Врховни суд оцењује као неосноване.

Радња извршења основног облика (став 1) кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ прописана је алтернативно и јавља се у три вида: као искоришћавање службеног положаја и овлашћења, прекорачење граница службеног положаја или овлашћења или невршење службене дужности. Последица кривичног дела може се јавити у једном од три облика. Она се састоји у прибављању себи или другоме физичком или правном лицу какве користи или у доношењу какве штете другоме, или у тежој повреди права другог. Тежи облик из става 2. истог члана постоји онда када је извршењем дела из става 1. прибављена имовинска корист у износу преко 450.000,00 динара.

Полазећи од цитиране законске одредбе и чињеница и околности наведених у чињеничном опису дела у изреци другостепене пресуде, произлазе сва законска обележја бића кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ и то како објективна, која се тичу радњи извршења дела које се састоје у искоришћавању свог службеног положаја и невршењу службене дужности од стране окривљеног ББ као службеног лица (помоћника министра у Министарству ...), на тај начин што је издао, односно донео предметне незаконите одлуке, дана 10.02.2009. године (Акт о урбанистичким условима за изградњу наведених објеката) и дана 27.07.2009. године (Решење о одобрењу за изградњу ових објеката), уместо да иницира покретање поступка рушења бесправно изграђених објеката, а потом неодлучивањем одуговлачио решавање о предлогу законитог корисника земљишта за понављање поступка, чиме је омогућио да ПД „МБ Гас Оил“ укњижи право својине на предметним објектима, а следом те укњижбе и право коришћења на земљишту и тиме му прибавио имовинску корист у износу од 1.135.280,00 динара, тако и субјективна обележја, која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног за извршење дела који обухвата и свест о забрањености дела.

Према чињеничном опису дела у изреци другостепене пресуде, услед предузимања радњи од стране окривљеног ББ, наступила је последица кривичног дела у виду прибављања користи предузећу окривљеног АА, „МБ Гас Оил-у“, односно, право коришћења земљишта у вредности од 1.135.280,00 динара, које је било у државној својини и на којем је право коришћења имала Прва српска фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“, који износ представља имовинску корист и квалификаторно обележје предметног кривичног дела. Наведени износ је утврђен из дописа Министарства финансија и привреде Филијала Палилула од 30.05.2013. године, о процени тржишне вредности катастарске парцеле .. КО

Из изнетих разлога, оцењени су као неосновани наводи захтева јавног тужиоца ВЈТ којима се указује да се у радњама окривљеног не стичу законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ и којима се указује да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе погрешно примењен закон, те да је на тај начин правноснажном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости јавни тужилац ВЈТ истиче да је окр. ББ донео решење о ништавости претходно донетог одобрења за градњу и тиме спречио трајање последице кривичног дела у виду користи за привредни субјекат у коме је окривљени АА одговорно лице, на који начин је лично и активно деловао како би прекинуо трајање последице кривичног дела па се може говорити о институту добровољног одустанка из члана 32. став 1. КЗ, што суд није узео у обзир приликом одмеравања казне, на који начин истиче повреду одредбе члана 439. тачка 2) ЗКП.

Одредбом члана 32. став 1. Кривичног законика прописано је да извршилац који је покушао извршење кривичног дела али је добровољно одустао од даљег предузимања радње извршења или је спречио наступање последице, може се ослободити од казне.

У списима предмета је наведено да је решењем Министарства животне средине и просторног планирања бр.351-02-00699/2009-07 од 02.06.2011.године оглашено ништавим решење Министарства животне средине и просторног планирања од 27.07.2009. године којим су одобрени радови на изградњи речног претакалишта и пристана на левој обали реке Дунава, трасе гасовода и складишта ТНГ на територији КО ... инвеститору привредном друштву „МБ Гас Оил“ д.о.о..

По оцени Врховног суда неосновани су наводи захтева за заштиту законитости да је окр. ББ донео решење о ништавости којим је првобитно одобрена градња и тиме спречио трајање последице кривичног дела у виду користи за привредни субјекат у коме је окривљени АА одговорно лице, имајући у виду да је кривично дело извршено у периоду од 28.12.2008. године до 02.06.2011. године, а решење је донето после тога периода, односно дана 02.06.2011. године, па се не може сматрати да је последица кривичног дела отклоњена јер је иста већ наступила пре датума доношења решења, а огледа се у прибављеној имовинској користи за наведено привредно друштво, па се у конкретном случају не може радити о кривичноправном институту добровољног одустанка, како то погрешно истиче у захтеву јавни тужилац.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да није погрешно примењен кривични закон и да правноснажном пресудом није учињена повреда закона из члана

439. тачка 2) ЗКП у вези члана 32. став 1. КЗ, па је у том делу захтев за заштиту законитости јавног тужиоца оцењен као неоснован.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости јавни тужилац ВЈТ истиче околности које су од значаја приликом одмеравања казне окривљеном у смислу члана 54.КЗ, па у том смислу истиче побуде под којима је дело извршено, односно мотив приликом извршења кривичног дела, те тежњу да се изађе у сусрет очекивањима надређеног министра ГГ и утицајног политичара ВВ, а не лично користољубље на страни окривљеног, као и друге околности од утицаја на одмеравање казне, које утичу на то да казна буде већа или мања, као и околности око висине досуђеног имовинскоправног захтева чиме оспорава утврђено чињенично стање (члан 440. ЗКП).

Такође, у захтеву за заштиту законитости јавни тужилац истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, наводећи да је изрека пресуде неразумљива. Образлажући ове наводе јавни тужилац цитира члан 83. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 47/2003, 34/2006, 39/2009), те даје сопствено тумачење наведених одредби закона и истиче да је изрека у супротности са цитираним одредбама закона, на који начин јавни тужилац оспорава чињенично стање и даје сопствено тумачење прописа, као и цитираних одредби закона којих нема у изреци побијане другостепене пресуде, на који начин такође оспорава утврђено чињенично стање у смислу члана 440. ЗКП и изводи сопстве закључке супротне закључцима изведеним од стране нижестепених судова, која повреда закона не представља дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости у смислу члана 485. став 4. ЗКП, па се у разматрање ових околности Врховни суд није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић